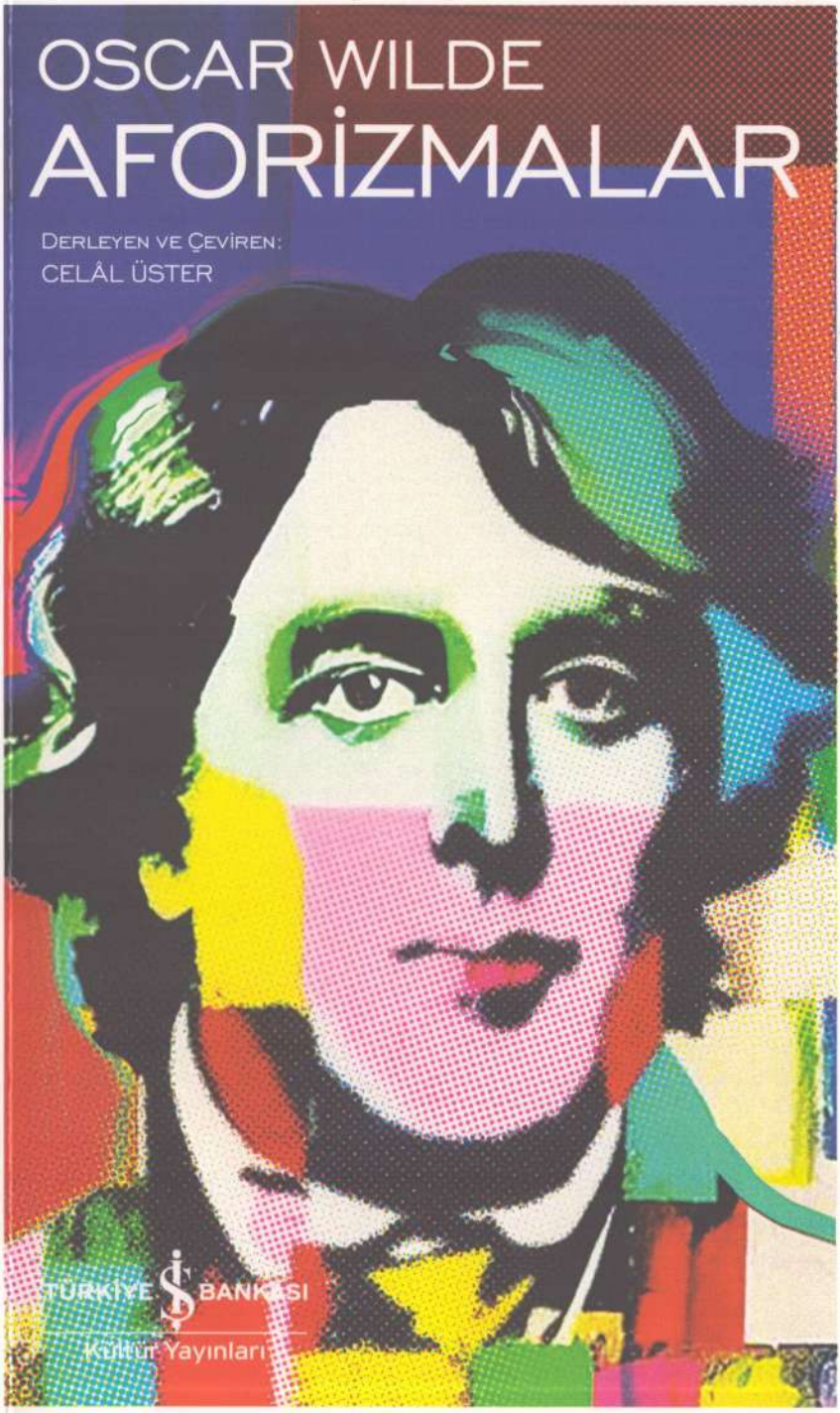
MODERN KLASİKLER DİZİSİ -216

OSCAR WILDE
AFORİZMALAR

DERLEYEN VE ÇEVİREN:
CELÂL ÜSTER

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Genel Yayın: 5918

MODERN KLASİKLER DİZİSİ

OSCAR WILDE
AFORİZMALAR

DERLEYEN / ÇEVİREN
CELÂL ÜSTER

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2023
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
GAMZE VARIM

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
PELİN MESTÇİ

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM EYLÜL 2023, İSTANBUL

ISBN 978-625-429-552-2 (CİLTLİ)
ISBN 978-625-429-551-5 (KARTON KAPAKLI)

BASKI
UMUT KAĞITÇILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
Keresteciler Sitesi Fatih Caddesi Yüksek Sokak No: 11/1 Merter
Güngören İstanbul
Tel. (0212) 637 04 11 Faks: (0212) 637 37 03
Sertifika No: 45162

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme hiçbir yolla yayınevinden izin alınmadan çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
e-posta: info@iskultur.com.tr
www.iskultur.com.tr

ÇEVİREN: CELÂL ÜSTER
İngiliz Erkek Lisesi, Robert Academy ve İÜ Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim gördü. 1983'te George Thomson'ın *Tarihöncesi Ege* adlı kitabının çevirisiyle Azra Erhat Çeviri Ödülü'ne değer görüldü. 1970'lerin başından bu yana aralarında Robert Louis Stevenson, Yaroslav Haşek, George Orwell, Juan Rulfo, Iris Murdoch, Maria Antonietta Macciocchi, Mario Vargas Llosa, Roald Dahl, Jorge Luis Borges, Paulo Coelho ve John Berger'ın yapıtlarının da bulunduğu 80'e yakın kitabı dilimize çevirdi. Uzun yıllar *Cumhuriyet* gazetesinin Kültür editörlüğünü üstlendi.

Modern
Klasikler
Dizisi -216

Oscar Wilde

Aforizmalar

Derleyen ve çeviren:
Celâl Üster

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

İçindekiler

Önsöz: "Zehirli Sözler" 1
Adalet 5
Ahlak 5
Akıl 6
Ana Babalar 6
Aptallık 7
Aristokrasi 7
Arkadaşlık 8
Aşırılık 8
Aşk 9
Avcılık 12
Aylaklık 12
Bağışlamak 13
Başarı 13
Başkaldırı 14
Bellek 14
Bencillik 15
Bilgelik 16
Bilgi 16
Borç 17
Cehalet 17
Cehennem 18

Cennet 18
Cinsellik 19
Çalışmak 19
Çocuklar 20
Değer 20
Deha 21
Despotluk 22
Dil 22
Diplomasi 23
Doğallık 23
Dürüstlük 24
Düşmanlar 24
Düşünce 25
Düzenbazlar 25
Edebiyat 26
Eğitim 27
Eleştiri 28
Erkekler 29
Evlilik 30
Felsefe 32
Gazetecilik 33
Geçmiş 34
Gelenek 34
Gençlik 35
Gerçek 36
Giysi 37
Görev 37
Görünüş 38
Günah 38
Güzellik 39
Hapishane 39
Hava 40

Hayalgücü 40
Hayat 41
Hayvanlar 43
Hırs 43
Hukuk 43
İçki 44
İçtenlik 44
İkiyüzlülük 45
İnanış 45
İnsanlar 46
İstek 48
İş 48
İyilik 49
İyi Niyet 49
Kader 50
Kadınlar 51
Karamsarlık 55
Kayıtsızlık 55
Kendini Beğenmişlik 56
Kitaplar 56
Klasikler 57
Konuşmak 57
Korku 58
Kültür 58
Moda 59
Mutluluk 59
Mükemmellik 60
Müzik 60
Okumak 61
Otorite 61
Öğüt 61
Ölüm 62

Özgürlük 63
Para 63
Sadakat 64
Sakinlik 64
Sanat 65
Savaş 66
Seyahat 66
Sınırlamak 67
Sıkıcılık 67
Siyaset 67
Sorular ve Yanıtlar 68
Tanrı 68
Tarih 69
Tartışma 69
Tecrübe 70
Tiyatro 70
Tutku 71
Umut 71
Uygarlık 72
Ün 72
Ütopya 73
Vicdan 73
Yalan 74
Yalnızlık 74
Yanlışlar 75
Yaşlılık 75
Yazarlar 76
Yoksulluk 77
Yozlaşma 77
Yüzler 78
Zaman 78
Zenginlik 78

Önsöz

"ZEHİRLİ SÖZLER"

Biz onu Oscar Wilde diye biliyoruz. Oysa 10 Ekim 1854'te Dublin'de dünyaya geldiğinde, Oscar Fingal O'Flahertie Wills Wilde adıyla vaftiz edilmişti. Yapıtlarında, yazılarında ve konuşmalarında dünyanın en çarpıcı, en iğneleyici sözlerini akıl etmekte Aisopos'tan, La Fontaine'den, La Rochefoucauld'dan, George Bernard Shaw'dan aşağı kalmayan bu adam yıllar sonra üne eriştiğinde kendi adından söz ederken bile alaycılığı elden bırakmayacaktı:

"Benim adımda iki 'O', iki 'F' ve iki 'W' var. Herkesin diline düşmeye mahkûm bir ad çok uzun olmamalı. Reklamlarda çok pahalıya patlar. Tanınmamış biriyseniz birkaç vaftiz adı işe yarar, hatta belki gereklidir de. Ama insan ünlendikçe, tıpkı bir balon pilotunun yükselirken gereksiz ağırlıkları aşağı bırakması gibi, bu adlardan bazılarını çıkarıp atar..."

Kimi romanlarda, şiirlerde, denemelerde kısacık söylenmiş olmakla birlikte, engin bir deneyimin, sağlam bir gözlem gücünün, zengin bir hayatın, ama ille de kıvrak bir zekânın imbiğinden süzülmüş sözler bizi kıskıvrak yakalayıp derinden etkileyiverir. Düşünceleri, duyguları kestirmeden anlatan, eskilerin "vecize", Batılıların "aforizma" dedikleri bu özlü sözleri okuduğumuz zaman, önümüzde hayatın o güne kadar hiç aklımızdan geçmemiş bir boyutu

belirir; konuya o ana kadar hiç öyle bakmamış olduğumuzun ayırdına varırız. Bir an için de olsa, o konuda söylenecek başka söz kalmadığı kanısına kapılırız.

Bu sözler hayata, insanlara, davranışlarımıza, inanışlarımıza, topluma, toplumsal düzeni sürdüren kurumlara bilgece, alaycı, yergili, afallatıcı, kimileyin de asice ve kışkırtıcı yorumlar getirirken, varoluşumuzun özünü değişik açılardan ve yönlerden açığa çıkarır; insanı bazen şaşırtır, bazen şöyle bir gülümsetir, kimi zaman da derinlere daldırır.

Bu kitapta insanlığa mal olmuş özlü sözlerini bir araya getirmeye çalıştığım Oscar Wilde'ın kanımca en önemli özelliği, hayata ve dünyaya eleştirel bir gözle bakabilmesi, alışılmış anlayışlara aykırı düşebilecek gerçekleri çekinmeden dile getirebilmesi. İnce bir mizah anlayışının ürünü sayabileceğimiz bu "zehirli sözler", Wilde'ı gelmiş geçmiş en büyük yergi ustalarından biri kılmakla kalmıyor, kalemin ve dilin kılıçtan keskin ve sivri olabileceğini de kanıtlıyor.

Oscar Wilde yaşadığı tutucu dönemde, pek çokları tarafından soyadı gibi bir tür "vahşi", "yaban adamı" olarak görülmüştü. Kuşkusuz ülkesinin sıkı sıkıya bağlı olduğu geleneklere, kurallara, yaşama biçimine yalnızca yazdıkları ve düşünceleriyle değil; tüm bir yaşamıyla da meydan okuduğu, toplumun dayattığı ahlak anlayışıyla asla uzlaşmadığı, yaşadığı dönemin tutuculuklarına hiçbir zaman ödün vermediği için. Kırk altı yıllık kısacık yaşamında uzlaşmazlığın, ödünsüzlüğün bedelini fazlasıyla ödemeyi göze alarak.

Oscar Wilde'ın beş parasız ve toplumdan dışlanmış olarak veda ettiği dünyayı alaya aldığı yergili sözleri onca yıl sonra bile okuyanları gülümsete kışkırta düşündürüyor.

Celâl Üster

Adalet

İnsan'ın aman bilmez adaleti bildiğini okur. Yolundan sapmaz: Güçsüzleri de tırpandan geçirir, güçlüleri de. Acımasızca atar adımlarını: Demir ökçesiyle ezer geçer güçlüleri. Ne anasını tanır, ne babasını.

Adaletsizlikten daha kötü tek bir şey varsa, o da kılıcını kuşanmamış adalettir.

Ahlak

Ahlak dersi veren erkekler genellikle ikiyüzlüdür, ahlak dersi veren kadınlar ise mutlaka çirkin.

Günümüzün ahlakı, insanın çağının ölçütlerini kabullenmesinden ibaret. Bana kalırsa, kültürlü bir insanın çağının ölçütlerini kabullenmesi ahlaksızlığın dik âlâsı.

Akıl

İngilizlerin aklı her zaman karışıktır. Bu milletin aklı ikinci sınıf politikacıların ve üçüncü sınıf ilahiyatçıların beş para etmez ahmakça tartışmaları arasında harcanıp gitmiştir.

O kadar zekiyim ki bazen söylediklerimden hiçbir şey anlamıyorum.

Ana Babalar

Bugünlerde pek az ana baba çocuklarının onlara ne dediğine kulak veriyor. Bir zamanlar gençlere duyulan saygı hızla yitip gidiyor.

Çocukları iyi kılmanın en iyi yolu onları mutlu kılmaktır.

Aptallık

Ahmaklıktan başka bir günah yoktur.

İnsanın gençliğini geri getirmesi için aptallıklarını tekrarlaması yeterlidir.

İnsan ne zaman bir ahmaklık yapsa, mutlaka çok soylu nedenleri vardır.

Yalnızca ahmakların ciddiye alındığı bir dünyada yaşıyoruz. Öyleyse kimse beni anlamıyor diye neden üzülelim?

Aristokrasi

Aristokraside her zaman beyinden çok mangır vardır.

... aristokratların o büyük aylaklık sanatını bütün ciddiyetiyle öğrenmeye vermişti kendini.

Arkadaşlık

İyi bir arkadaş seni her zaman önden bıçaklar.

Tek bir düşmanı bile yok, ama arkadaşları ondan zerre kadar hoşlanmıyor.

Bir dostun acılarını herkes paylaşabilir, ama bir dostun başarısını paylaşabilmek için çok iyi bir insan olmak gerekir.

Hayatta bir daha yeni bir arkadaş edinmeyeceğim, ama umarım öldüğümde birkaç yeni dost edinirim.

Onu tanısaydım belki de hiç arkadaş olmazdım. İnsanın arkadaşlarını tanıması çok tehlikeli bir şey.

Aşırılık

Ilımlılık ölümcül bir şeydir... Aşırılık gibisi yoktur.

Aşk

Seni burada hayatımın sonuna kadar bekleyeceğim, eğer çok gecikmezsen.

Aşk bir yanılsamadır.

Aşk artık tedavülden kalktı, şairler onu öldürdü. O kadar çok aşk dediler ki artık kimse onlara inanmıyor; hiç şaşırmıyorum buna. Gerçek aşk acı çeker de sesini çıkarmaz.

Aşk uğruna günah işleyenler Günahkâr değildirler.

Aşkı yüreğinden eksik etme. Aşksız bir hayat çiçekleri solmuş güneşsiz bir bahçeye benzer. Sevdiğinin ve sevildiğinin ayırdında olmak başka hiçbir şeyin veremeyeceği bir coşkunluk ve zenginlik verir.

Sana sıradan biriymişsin gibi davranan birine sakın âşık olma.

Kalp kırılmak içindir.

Aşkın sırları ölümün sırlarından çok daha fazladır.

Hangi sevilen yoksuldur ki?

Bir insanı kaşı gözü, giyim kuşamı ya da şık arabası için sevmezsin, bir tek senin duyabileceğin bir şarkı söylediği için seversin.

Aşkı sonsuza kadar sürdürmeye kalkarak onun canına okurlar.

Bir erkek her kadınla mutlu olabilir; ona âşık olmadığı sürece.

İnsan her zaman âşık olmalı. Bu yüzden de hiç evlenmemeli.

İnsan âşık olduğu zaman hep kendini aldatmakla başlar işe ve sonunda hep başkalarını aldatır. Bütün dünya buna aşk diyor.

Bir insanı öbüründen ayırt eden, aşk ve âşık olma yetisidir.

Gerçekten âşık olmak istediğin zaman, bir de bakarsın aşk orada seni bekliyor.

Kendini sevilmeye değer sanan biri dışında herkes sevilmeye değerdir. Aşk, önünde diz çökülmesi gereken kutsal bir varlıktır.

Aşk ne kadar aptalca bir şey! Mantığın yarısı kadar para etmez; neden derseniz, hiçbir şey kanıtlamaz; üstelik insana hep olmayacak şeyler söyler ve insanı doğru olmayan şeylere inandırır.

Aşk dedikleri ne kadar olağanüstü bir şey. Zümrütten daha kıymetli, değerli taşlar onun yanında sönük kalır. İnciler, beşibiryerdeler versen alamazsın; pazarda arasan bulamazsın; tacirden satın alınmaz,teraziye koysan altınla tartılmaz.

Yüzün gülsün, gözün aydın; kırmızı gülüne kavuşacaksın. Ay ışığında ezgilerden yaratacağım onu, yüreğimin kanıyla bezeyeceğim. Karşılığında senden tek istediğim, gerçek bir sevgili olman; çünkü aşk en bilge akıldan bile bilge, güçlerin en yücesinden bile yücedir. Kanatları alev alevdir, gövdesi kızıla çalar. Dudakları baldan tatlıdır, soluğu buhur gibidir.

Dostluk aşktan çok daha ıstıraplıdır. Daha uzun sürer.

Bir erkek bir kadını sevmeyegörsün, onun için yapmayacağı şey yoktur, onu sevmeyi sürdürmekten başka.

Aşk! Nedir aşk? Hiçbir şey. Sadece bir sözcük. Yoktur. Yalnızca haz önemlidir.

Daima! Korkunç bir sözcüktür bu. Ne zaman duysam tüylerim diken diken olur. Kadınlar bu sözcüğü kullanmaya bayılırlar. Her aşk serüvenini sonsuz kılmaya çalışarak berbat ederler. Anlamsız bir sözcüktür de. Gelgeç bir heves ile ömür boyunca sürecek bir tutku arasındaki tek fark, gelgeç hevesin azıcık daha uzun sürmesidir.

Bir öpücük bir insanın hayatını mahvedebilir.

Aşk, kendisine karşı işlenen günah dışında bütün günahları bağışlamalıdır. Gerçek aşk, sevgisiz hayatlar dışında bütün hayatları bağışlamalıdır.

Nefretin gözü kördür, aşkın da.

Avcılık

İngiliz taşra beyleri bir tilkinin dörtnala ardına düşmüş — ağza alınmazlar eti yenmezin peşinde.

Aylaklık

Şimdi bana sorarsan, hiçbir şey yapmamak dünyanın en zor işidir, en zor ve en entelektüel işi.

Her sabah saat onda sandal gezintisine çıkar, haftada üç kere operaya gider, günde en az beş kez giysilerini değiştirir, her akşam dışarıda yemek yer. Herhalde onun aylak bir yaşam sürdüğünü söyleyemezsin, öyle değil mi?

Bağışlamak

Düşmanlarını her zaman bağışla; onları daha çok kızdıracak bir şey yoktur.

Başarı

Başarı bir bilimdir; koşullarını sağlarsanız sonuç alırsınız.

Başkaldırı

İtaatsizlik, tarih okumuş herkesin gözünde, insanın ilk erdemidir. İlerleme itaatsizlik sayesinde gerçekleşmiştir, itaatsizlik ve başkaldırı sayesinde.

Bellek

Bellek... hepimizin yanında taşıdığı güncedir.

Hiçbir kadının belleği olmamalı. Bir kadında bellek modasının geçmeye başladığına dalalettir.

Bencillik

Dünyada çok yakından tanımak istediğim tek kişi benim.

Kırmızı bir gül kırmızı bir gül olmak istediği için bencil değildir. Ama bahçedeki tüm öteki çiçeklerin hem kırmızı hem de gül olmalarını isteseydi korkunç bencil olurdu.

Bencillik insanın yaşamak istediği gibi yaşaması değildir; başkalarından kendisinin yaşamak istediği gibi yaşamalarını istemesidir.

Bir insan kendi başına düşünmüyorsa hiç düşünmüyor demektir. İnsanın komşusunun da kendisi gibi düşünmesini ve aynı düşünceleri savunmasını istemesi büyük bir bencilliktir. Neden öyle olsun ki? Eğer düşünebiliyorsa büyük olasılıkla farklı düşünecektir; eğer düşünemiyorsa herhangi bir şey düşünmesini istemek zaten çok yanlış olacaktır.

En rahat koltuk konuklarım geldiğinde benim oturduğum koltuktur.

Bilgelik

Bilgelik yaşlanmayla birlikte gelir, ama bazen yaşlanma yalnız başına gelir.

Bilgelik kışla gelir.

Bilgi

Bildiğini sandığından daha çok şey bilirsin, tıpkı bilmek istediğinden daha az şey bildiğin gibi.

İnsanlar her şeyi bilmek için doymak bilmez bir merak duyarlar; bilmeye değer her şey dışında.

Gerçekten hayranlık duyulacak iki tür insan vardır: Kesinlikle her şeyi bilen insanlar ve kesinlikle hiçbir şey bilmeyen insanlar.

Bilgi ölümcüldür. İnsanı cezbeden belirsizliktir. Sis perdesine bürününce her şey harikulade olur.

Zafer hakkında hiçbir şey bilmiyorlarsa, hiç değilse yenilginin de ne olduğunu bilmiyorlar demektir.

Borç

Borcunu zamanında ödeyen çabuk unutulur.

Cehalet

Herkes üç ciltlik bir roman yazabilir. Tek gereken, hayat ve edebiyat konusunda tam bir cehalettir.

Cehalet nadir, egzotik bir meyvedir; dokunmayagörün, çiçekleri solup dökülüverir.

Cehennem

Hepimiz kendi kendimizin şeytanıyız, bu dünyayı kendimize cehennem ederiz.

Cennet

Cennete gitmek istemiyorum. Arkadaşlarımın hiçbiri orada değil.

Cinsellik

Baştan çıkarılmaktan kurtulmanın tek yolu ona boyun eğmektir.

Dünyada her şey cinsellikle ilgilidir, bir tek cinselliğin kendisi dışında. Cinsellik iktidarla ilgilidir.

Çalışmak

Çalışmak içkici sınıfların lanetidir.

İnsanın zevk almadığı bir iş yapması zihinsel ve ahlaksal bakımdan onur kırıcıdır; üstelik çalışmanın pek çok biçimi son derece zevksiz etkinliklerdir ve de öyle kabul edilmelidir... İnsan ortalık temizlemekten daha iyi şeyler için yaratılmıştır. Böyle işlerin tümü bir makine tarafından yapılmalıdır.

Her zaman, sıkı çalışmanın yapacak başka hiçbir işi olmayanların sığınağından başka bir şey olmadığını düşünmüşümdür.

Çocuklar

Çocuklar başlangıçta ana babalarını çok severler. Bir süre sonra onları yargılamaya başlarlar. Ve doğrusunu isterseniz pek ender bağışlarlar.

Değer

Bazı şeyler uzun ömürlü olmadıkları için daha değerlidir.

Deha

Dehamdan başka beyan edecek bir şeyim yok.

Halk ne kadar hoşgörülüdür bilemezsiniz. Deha dışında her şeyi bağışlar.

Bir dâhi olmadığı için hiç düşmanı yoktu.

Hayatımın en büyük faciası nedir biliyor musunuz? Tüm dehamı hayatıma verdim; yapıtlarıma verdiğim yalnızca yeteneğim.

Dâhiler... ne zaman beni düşünmelerini istesem hep kendilerinden söz ederler.

Despotluk

Despotluk herkese karşı adaletsizdir, ihtimal ki daha iyi şeyler için yaratılmış olan despotun kendisine karşı da.

Üç çeşit despot vardır. Bedene zulmeden despot. Ruha zulmeden despot. Bir de hem ruha hem de bedene zulmeden despot. Birincisine hükümdar diyorlar. İkincisine Papa diyorlar. Üçüncüsüne ise halk.

Dil

Bugünlerde Amerika'yla her şeyimiz ortak; tabii dil dışında.

Dil, düşüncenin çocuğu değil, anasıdır.

Diplomasi

İyi bir salata yapmak parlak bir diplomat olmayı gerektirir; iki durumda da sorun tamamen aynıdır. Sirkeye ne kadar zeytinyağı katacağını bilmek.

Tam elçi karısı olacak kadınmış. İnsanların isimlerini hatırlama ve yüzlerini unutma konusunda o kadar muazzam bir yeteneği var ki.

Doğallık

Doğal olmak sürdürülmesi çok güç bir pozdur.

Doğal olmak düpedüz bir pozdur; bildiğim en sinir bozucu poz.

Dürüstlük

İnsan eli iyiyken her zaman dürüstçe oynamalıdır.

Düşmanlar

İnsan düşmanlarının seçiminde çok müşkülpesent olamaz.

Düşmanın yüzünden bir tek bana ne kadar benzediğini görünce korkarım.

Düşünce

Tehlikeli olmayan bir düşünceye düşünce demeye bile değmez.

Sakın benimle aynı fikirde olduğunu söyleme. Ne zaman birileri benimle aynı fikirde olsalar hep yanıldığım hissine kapılırım.

Düzenbazlar

Şimdilerde düzenbazlar o kadar dürüst görünüyorlar ki dürüst insanlar farklı olmak için düzenbazlara benzemek zorunda kalıyorlar.

Edebiyat

Bütün kötü şiirler samimi duygulardan doğar.

Bir şair her şeye katlanabilir de baskı hatasına katlanamaz.

Bir şarabın mahsul yılını ve kalitesini anlamak için bütün fıçıyı içmek gerekmez. Bir kitabın değerli mi, yoksa beş para etmez mi olduğunu söylemek için yarım saat yeter de artar bile. Edebiyattan anlıyorsanız on dakika bile yeter. Sıkıcı, koca bir kitapla baştan sona boğuşmayı kim ister ki. Bir tadına bakın, anlarsınız.

Edebiyatta kaba gerçekçilikten nefret ederim. Kazmaya kazma diyen adamın eline bir kazma tutuşturun. Ona bir tek bu yakışır.

Eski tarihçiler gerçekleri bize enfes bir edebiyatla anlatmışlardı; günümüz romancısı ise bize edebiyat kisvesi altında sıkıcı gerçekleri anlatıyor.

Hiçbir şair şiir yazması gerektiği için şiir yazmaz. En azından büyük şairler. Büyük şairler şiir yazmayı seçtikleri için şiir yazarlar.

Eğitim

Eğitim çok iyi bir şey, ama öğrenmeye değer hiçbir şeyin öğretilemeyeceğini arada sırada anımsamakta yarar var.

Sınavlarda aptallar akıllıların yanıtlayamayacağı sorular sorarlar.

Okul günlerimi hatırlamıyorum. Sadece belli belirsiz de olsa iğrenç oldukları kalmış aklımda.

Öğrenmeyi beceremeyen herkes öğretmeye başlamış...

Eleştiri

Sonra beni bir bara götürdüler ve orada o güne kadar rastladığım biricik mantıklı sanat eleştirisini gördüm. Piyanonun üstüne bir not iliştirilmişti: "Lütfen piyanisti vurmayın. Elinden geleni yapıyor."

Eleştirmen halkı eğitmelidir, ama sanatçı da eleştirmeni eğitmelidir.

Eleştirmene bir sanat yapıtını sanatçının kişiliğine hiç değinmeden eleştirmesi öğretilmelidir.

Bir sanat eleştirmeninin birinci vazifesi, her zaman ve her konuda dilini tutmaktır.

Erkekler

Genç erkekler sadık kalmak isterler, ama sadık kalamazlar; yaşlı erkekler aldatmak isterler, ama aldatamazlar.

Güzellik, her aklı başında erkeğin yakalanmak isteyebileceği bir tuzaktır.

Erkekler sevdikleri kadına kendilerinden pek az şey verirler. Ama kadınlar sevdiler mi her şeylerini verirler.

Biz erkekler hak ettiğimiz kadınlarla evlenseydik halimiz haraptı.

Bir erkeğin yüzü onun özyaşamöyküsüdür; bir kadının yüzü ise onun kurmaca öyküsü.

Erkekler iyi koca olduklarında korkunç can sıkıcı olurlar, iyi koca olmadıklarında ise felaket kibirli.

Hakkında çok konuşulan bir erkek insana her zaman çekici gelir. Onda bir şey var sanırsınız.

Günümüz dünyasında geçmişlerinin gözlerinin önünde yanıp kül olduğunu görmek isteyen kimbilir kaç erkek vardır.

Aklı olan erkek kadınlar hakkında ne düşündüğünü asla söylemez.

Evlilik

İlk evlilik hayal gücünün akla karşı zaferidir. İkinci evlilik ise umudun tecrübeye karşı zaferi.

Erkek yorgun düştüğü için evlenir, kadın ise merak ettiği için; ama ikisi de hayal kırıklığına uğrar.

Zengin bekârlardan ağır bir vergi alınmalıdır. Bazı erkeklerin öbürlerinden daha mutlu olması hakça değil.

Sevgisiz evlilikten daha kötü tek bir şey vardır. Sevginin tek taraflı olduğu bir evlilik.

Evlilik erkeği perişan eder! Sigara kadar ölümcüldür, ama sigaradan çok daha pahalıdır.

Kadın başlangıçta erkeğin yakınlaşma çabalarına karşı koyar, ama sonunda uzaklaşmaya kalkışmasının önüne dikilir.

Nişanlılık döneminin çok uzamasından yana değilim. İnsanlara evlenmeden önce birbirlerinin karakterini keşfetme fırsatı veriyor ki bence bu hiç de tavsiye edilebilecek bir şey değil.

Genç kızlar flört ettikleri erkeklerle asla evlenmezler. Bunu doğru bulmazlar.

Bugünlerde bütün evli erkekler bekâr gibi, bütün bekârlar da evli erkekler gibi yaşıyorlar.

Şimdilerde evlilikler her şeyden çok kocanın sağduyusu yüzünden mahvoluyor.

Evliliğin tek çekici yanı, aldatıcı bir hayatı iki taraf için de kesinlikle gerekli kılmasıdır.

Evli bir erkeğin mutluluğu evlenmediği insanlara bağlıdır.

İlki çok saygın biriydi, ikincisinin sesi çok güzeldi, üçüncüsünün harikulade bir vücudu vardı; herhangi biriyle büyük bir zevkle evlenebilirdim.

Evliliğin asıl sakıncası insanı bencil olmaktan çıkarmasıdır. Bencil olmayan insanlar çekilmez.

Evlilik hayatı kuşkusuz bir alışkanlıktan, kötü bir alışkanlıktan başka bir şey değildir. Ama insan en kötü alışkanlıklarının kaybına bile üzülür. Belki de en çok onların kaybına üzülür. Onlar insanın kişiliğinin olmazsa olmaz bir parçasıdırlar.

— İnsanın kendisini tamamen anlayan bir kadına rastlaması müthiş bir şey.
— Ama bir o kadar da feci bir şey. Sonu hep evlilikle biter.

Bir evliliğin en uygun temeli karşılıklı yanlış anlamadır.

Bir kadın ilk kocasından nefret ettiği için yeniden evlenir; bir erkek ise ilk karısına taptığı için. Kadınlar şanslarını denerler, erkekler ise şanslarını zorlarlar.

Her zaman, evlenmek üzere olan bir erkeğin ya her şeyi bilmesi ya da hiçbir şey bilmemesi gerektiğini düşünmüşümdür.

Evlenme teklif etmenin romantik bir yanı olduğunu hiç sanmıyorum. Âşık olmak çok romantik bir şey, ama evlenme teklifinin romantik bir yanı yok. Düşünsenize, ya kabul edilirse. Genellikle de kabul edilir zaten. İşte o zaman bütün heyecan kaybolur. Aşk macerasının özü belirsizliktir.

Artık karımla aramda farklılıklarımızdan başka hiçbir ortak yan yok.

Felsefe

Hepimiz batak bir çukurdayız, ama bazılarımız yıldızlara bakıyoruz.

Duvara konuşmayı çok severim, bana karşı çıkmayan tek şey o.

Gazetecilik

Eskiden işkence aletleri vardı. Şimdi gazeteler var.

Amerika'da başkanın hükmü dört yıl sürer, gazetecilerin hükmü ise sonsuza kadar.

Gazeteler yozlaştı. Artık kesinlikle güvenebiliriz onlara.

Konuyu göz ardı edecek kadar tumturaklı bir üsluba sahip olmak, basının çok önemli ve hayranlık duyulan başyazarlarının en büyük başarılarından biridir.

Maaş uğruna yalan söylemek hiç kuşkusuz basında sık rastlanan bir şey ve bir politika başyazarına çıkar sağlayan bir meslek. Ama doğrusu biraz can sıkıcı bir uğraş ve kesinlikle gösterişli bir belirsizlikten pek öteye gitmiyor.

Günümüzün gazetecileri birine ortalık yerde yönelttikleri suçlamalar için mutlaka kimse yokken özür dilerler.

Biri basının dördüncü güç olduğunu söylemişti. O zamanlar bu kuşkusuz doğruydu. Ama basın bugün tek güç, öbür üç gücü yedi bitirdi.

Geçmiş

Geçmişin en güzel yanı geçmiş olmasıdır. Ama kadınlar perdenin ne zaman kapandığını asla bilmezler.

Gelenek

Amerika'nın en eski geleneği gençliğidir.

Gençlik

Yaşlılar her şeye inanırlar; orta yaşlılar her şeyden kuşkulanırlar; gençler ise her şeyi bilirler.

Her şeyi bilecek kadar genç değilim.

Gençlik gibisi yoktur. Orta yaşlılar hayata ipoteklidirler. Orta yaşlılar hayatın hurdalığındadırlar. Gençlik ise hayatın efendisidir. Önünde onu bekleyen bir saltanat vardır.

Gençliğimi geri getirmek için ne mümkünse yaparım; egzersiz yapmak, erken kalkmak ya da saygın olmak dışında.

Kendi kızlarından on yaş genç göründükleri sürece kadınların keyfine diyecek yoktur.

Yirmi yaşındayken damarlarımızda delifişek akan kan zamanla durulur. Elimiz kolumuz tutmaz olur, duyularımız zayıflar. O çok korktuğumuz tutkuların ve peşinden gitmeye cesaret edemediğimiz ayartmaların belleğimize üşüştüğü eciş bücüş kuklalar olur çıkarız. Gençlik! Gençlik! Hayatta gençlik gibisi yok!

Gençlik sahip olmaya değer tek şeydir.

Gençlik hiçbir neden yokken gülümser. En çekici yanlarından biri de budur.

Bugünün gençleri çok korkunç. Boyalı saça en küçük bir saygı göstermiyorlar.

Gerçek

Uğrunda birileri ölüyor diye bir şeyin ille de gerçek olması gerekmez.

Gerçek nadiren katışıksızdır ve asla basit değildir.

Gerçek, birden fazla kişi inanıyorsa, gerçek olmaktan çıkar.

İnsanın birden hayatı boyunca gerçeği, yalnızca gerçeği söylemiş olduğunu fark etmesi ne kadar korkunç bir şey.

Giysi

Sırtına afili bir giysi geçirip boynuna medeniyet yularını taktı mı, tefeci bile kibarlar arasına karışır, efendiden sayılır.

Görev

Görev insanın kendisinden değil, başkalarından beklediği bir şeydir.

Görünüş

Görünüşe göre karar vermeyenler, sığ insanlar. Bu dünyanın gerçek gizi görünür olanda, görünmeyende değil.

Günah

Elimde değil. Her şeye direnebiliyorum, ayartılmaktan başka.

Her azizin bir geçmişi vardır, her günahkârın ise bir geleceği.

Beni her zaman seveceksin. Sana hiçbir zaman işlemeye cesaret edemediğin bütün günahları sunuyorum.

Günümüzdeki suçların anası günah değil, açlıktır.

Günah insanın yüzünde yazan bir şeydir. Gizlenemez.

Güzellik

Olabilecek en soylu karaktere sahip insanlar bile başkalarının fiziksel çekiciliğinin etkilerine tamamen açıktırlar.

Hapishane

Yasalar doğru mu yanlış mı, bilmem; / Hapiste yatan bir tek şey bilir, / O geçit vermez duvarlar arasında / Her gün insana bir asır gibi gelir...

Biz hapishanede yatan ve hayatlarında kahırdan başka bir şey olmayanlar, zamanı acının kalp atışlarıyla ölçmek zorundayız.

Kraliçe Victoria hapistekilere böyle davranılmasını reva görüyorsa, daha fazlasını hak etmiyor.

Hayatımın iki büyük dönüm noktası; babamın beni Oxford'a, toplumun da beni hapse göndermesiydi.

Hava

İnsanlar bana ne zaman havadan söz açsalar, aslında hep başka bir şey demek istediklerini anlarım.

İngiltere'de değiştirmek istediğim bir şey varsa, o da hava.

Hayal Gücü

Ayağını yorganına göre uzatan herkes hayal gücü yoksunluğundan mustariptir.

Toplum suçluları sık sık bağışlar; hayallerinin peşinden koşanları asla bağışlamaz.

Tutarlılık hayal gücü kıt olanların son sığınağıdır.

Evet, ben bir hayalperestim. Çünkü bir hayalperest yolunu yalnızca ay ışığında bulabilen kişidir, cezası da şafağı dünyanın geri kalanından daha önce görmesidir.

Hayat

Kendin ol; başkaları çoktan kapıldı.

Hayat ciddiye alınamayacak kadar önemli bir şeydir.

Gereksizliklerin biricik gerekliliğimiz olduğu bir çağda yaşıyoruz.

Günümüz hayatında katmerli bir bayağılıktan daha etkili bir şey yok. Tüm dünyayı akraba kılıyor.

Her şey tehlikelidir, sevgili dostum. Yoksa hayat yaşanmaya değer olmazdı.

İnsan bazen hiç yaşamadan yaşar da, sonra birden tüm yaşam tek bir saate doluşur.

Yaşamak dünyanın en nadir şeyidir. Çoğu insan var olur, hepsi o kadar.

Dünya bir sahnedir, ama oyuncular kötü seçilmiştir.

İnsanın gerçek hayatı çoğu zaman yaşamadığı hayattır.

Hayatta yalnızca iki facia vardır: Biri istediğini elde edememek, öbürü de elde etmek.

Hayat kitabı bir bahçede bir kadın ve bir erkekle başlar; vahiylerle son bulur.

Ruh yaşlı doğar, ama gençleşir. Bu hayatın komedisidir. Beden ise genç doğar, ama yaşlanır. Bu da hayatın trajedisidir.

Ateşle oynayacaksan bunu elin bile yanmadan nasıl yapacağını bilmende yarar var. Ateşle oynamayı bilmeyenler alev alev tutuşur, yanıp kül olurlar.

Rol yapmayı çok seviyorum. Hayattan çok daha gerçek.

Umarım hayatın canına okuduğunu sanmıyorsundur. Bir insan böyle diyorsa, anlarsınız ki hayat onun canına okumuştur.

Hayat... harikulade anlardan oluşan kısacık bir kâbustan başka bir şey değildir.

Ben her zaman kendimi şaşırtırım. Hayatı yaşanmaya değer kılan biricik şey budur.

Dünya her zaman kendi trajedilerine gülmüştür. Onlara katlanabilmenin tek yolu budur.

Erkekler hayatı çok erken öğrenirler, kadınlar ise çok geç. Erkeklerle kadınlar arasındaki fark budur.

Ne yazık ki, hayatta hatalarımızdan ders aldığımız zaman iş işten geçmiştir artık.

Hayvanlar

Hayat bizim için olduğu kadar hayvanlar için de değerlidir. Hayvanlar da çocuklarına karşı bizim kadar sevgi dolu, sevecen ve iyicildirler.

Hayvanlarla paylaşmadığımız hiçbir davranış, hiçbir duygu yoktur. Hayvanlardan yalnızca dil ile ayrılırız.

Hırs

Hırs başarısızlığın son sığınağıdır.

Hukuk

İyi bir avukatın yasaları istediği kadar çiğneyebileceği ve kimsenin ona bir şey diyemeyeceği söylenir.

İçki

Bakıyorum da, alkol yeterli miktarda alındığında sarhoşluğun bütün belirtilerini doğuruyor.

İçtenlik

İçtenliğin azı tehlikelidir, çoğu ise kesinlikle ölümcül.

Bir düşüncenin değerinin onu dile getiren kişinin içtenliğiyle en küçük bir ilgisi yoktur.

Bağnazın en kötü yanı içten olmasıdır.

İkiyüzlülük

İkiyüzlülük sanıldığı kadar korkunç bir şey değildir. Bence kişiliğimizi çoğaltabilmenin bir yöntemidir ikiyüzlülük.

İnanış

İnsan olanaksız olana inanabilir, ama olası olmayana kesinlikle inanmaz.

Dinin bana bir yararı yok. İsteyen görünmeyene inansın; ben dokunabildiğime, görebildiğime inanırım.

Din, karanlık bir odada orada olmayan bir kara kediyi arayan ve onu bulan kör adama benzer.

İnsanlar tanrılarını kendi anlayışlarına göre oluştururlar. Önce kendi tanrılarını yaratırlar, sonra da ona tapınırlar.

İnanmaya gelince, her şeye inanabilirim, yeter ki tamamen inanılmaz olsun.

Bizi bağışlatan, günahlarımızı itiraf etmemiz, rahip değil.

İnsanlar

Bir insan hakkında söylenenlerin hiçbir önemi yoktur. Önemli olan onu kimin söylediğidir.

Aynı anda hem tümüyle özgür hem de tümüyle yasaların egemenliği altında olmak, insan yaşamının ebedi çelişkisidir.

Çoğu insan aslında bir başkasıdır. Düşünceleri başka birinin fikirleridir, başkalarını taklit ederek yaşarlar, tutkularını bile başkalarından alırlar.

Bir insan kendisi olarak konuşurken en az kendisidir. Ona bir maske verin, size gerçeği söylesin.

İnsanlara gerçeği söylemek istiyorsanız onları güldürün, yoksa gerçeği duyunca sizi öldürürler.

İnsanları iyi ve kötü diye ayırmak saçmadır. İnsanlar ya çekici ya da iticidir.

Bugünlerde insanlar her şeyin fiyatını biliyorlar da, hiçbir şeyin değerini bilmiyorlar.

Atıp kurtulacağımız o kadar çok şey var ki, başkalarının toplayacağından korkmasak.

İnsan her zaman biraz umulmadık olmalıdır.

İnsan her zaman yaptıklarına göre değerlendirilemez. Bazen yasalara uysa da değersiz biri olabilir. Bazen yasaları çiğnese de değerli biri olabilir.

İngilizler hep haklı olduğunu söyleyen birine katlanamazlar, ama hep yanıldığını kabul eden birine bayılırlar.

İngilizler çek defterinin hayatta her sorunu çözeceğini sanırlar.

İyi kararlar, insanların hesaplarının bulunmadığı bir bankada bozdurdukları çeklerden başka bir şey değildir.

İnsanları ilkelerden daha çok severim; ilkeleri olmayan insanları ise dünyada her şeyden daha çok severim.

Evime gelen insanların yarısını tanımadığımdan eminim. Doğrusu, işittiklerime bakılırsa, tanımak da istemezdim.

Başkalarıyla ilgili rezaletlere bayılıyorum, ama kendimle ilgili rezaletler ilgimi çekmiyor. Onlarda yeni bir şey yok ki ilgimi çeksin.

İnsan, ne zaman aklın buyruklarına göre davranması istense aklını kaybeden akıllı bir hayvandır.

Bu gece kendimden sıkıldım, başka biri olmak istiyorum.

Hepimiz cennet ve cehennemi içimizde taşırız.

İstek

Her istediğini elde edemiyorsan, istemediğin şeyleri elde edemediğini düşün.

Erkekler her zaman bir kadının ilk sevgilisi olmak isterler, kadınlar ise bir erkeğin son sevgilisi.

Kendinden farklı bir şey olmak; bir parlamento üyesi, başarılı bir bakkal, tanınmış bir avukat ya da yargıç ya da aynı ölçüde sıkıcı bir şey olmak isteyen bir insan her zaman istediğini olmayı başarır. Bu onun cezasıdır. Maske isteyenler o maskeyi takmak zorundadırlar.

İş

İşsiz kaldığınızı düşünün, o zaman işinizin değerini çok iyi anlarsınız.

İyilik

Güzel olmak iyi olmaktan iyidir. Ama... iyi olmak da çirkin olmaktan iyidir.

Hiçbir iyilik cezasız kalmaz.

Bu dünyada en güzel duygu, kimliğini belli etmeden bir iyilik yapmak ve birinin bunu ortaya çıkarmasıdır.

İnsan hiç umursamadığı insanlara karşı her zaman iyi davranabilir.

İyi Niyet

En kötü işler her zaman büyük bir iyi niyetle yapılır.

Kader

Kader insanlarla işlerinde hiçbir zaman hesabı kapatmaz.

Kehanet derseniz, kehanet diye bir şey yoktur. Felek bize gelecekten haber vermez. Bunu yapmayacak kadar akıllı ya da acımasızdır.

Kaderimi değiştirmek elimde değil, ama razı olmadığım kadere de boyun eğmem.

Kadınlar

Bir kadının, ona tamamen normal bir insanmış gibi davranan bir adamla mutlu olması nasıl beklenebilir.

Kadınlar sevilmek için yaratılmışlardır, anlaşılmak için değil.

Kadınların çekici oldukları için her zaman ödüllendirildiklerinden emin değilim. Bence çekici oldukları için genellikle cezalandırılıyorlar!

Erkeklerle kadınlar arasında dostluk mümkün değildir. Tutku, nefret, tapınma, aşk vardır; ama dostluk diye bir şey yoktur.

Bütün kadınlar önünde sonunda annelerine benzerler. Bu onların trajedisidir. Hiçbir erkek annesine benzemez. Bu da onun trajedisidir.

Gerçek yaşını söyleyen bir kadına asla güvenmemek gerekir. Gerçek yaşını söyleyen kadın her şeyi söyleyebilir.

Londra kocalarına güvenen kadınlarla doludur. İnsan onları hemen tanıyabilir. O kadar mutsuz görünürler ki.

Geleceği olan erkekleri ve geçmişi olan kadınları severim.

Kadınlar övgüler karşısında asla teslim bayrağını çekmezler. Erkekler ise her zaman teslim olurar. İki cins arasındaki fark budur.

Beni seven kadınlardan bıktım. Benden nefret eden kadınlar çok daha ilginç.

Çoğu kadın ve erkek hiç yeterli olmadıkları rolleri oynamak zorunda kalır.

Her kadın bir asidir, çoğu zaman da kendine karşı azılı bir asi.

Kadınlar sırları olmayan sfenkslerdir.

Amerikalı kadınlar güzel ve çekicidirler; pratik sağduyunun engin çölünde zarif mantıksızlığın küçük birer vahası.

Bir kadın bu dünyada herkesle flört edebilir, öbür kadınlar seyrettiği sürece.

Kadınlar, gün gibi ortada olan dışında, her şeyi keşfedebilirler.

Ağlamak çirkin kadınların sığınağı, güzel kadınların yıkımıdır.

Bir kadının ne demek istediğini gerçekten anlamak istiyorsanız... her zaman yüzüne bakın, ama ne dediğine asla kulak vermeyin.

Büyüleyici kadınlar için cinsellik bir meydan okumadır; öbürleri için ise yalnızca bir savunma.

Otuz beş yaş çok çekici bir yaştır; Londra sosyetesi bile isteyerek otuz beşinde kalmış kadınlarla doludur.

Kadın erkeğe varını yoğunu verir de, sonradan hep ufak ufak geri ister.

Bir kadının yaşamındaki tek gerçek trajedi, geçmişinde hep sevgilisi, geleceğinde de mutlaka kocası olmasıdır.

Birilerinin sana tapınması bir dert. Kadınlar bize insanların tanrılara davrandığı gibi davranırlar. Bize tapınırlar ve durmadan onlar için bir şey yapmamızı isterler bizden.

Yalnızca çok çirkin ya da çok güzel kadınlar yüzlerini gizlerler.

Ailesine düşkünlüğü müthiş. Üçüncü kocası ölünce üzüntüden saçları sapsarı oldu.

Dün gece çok fazla ruj sürmüştü ve üstünde pek fazla giysi yoktu. Bu bir kadında her zaman umarsızlık belirtisidir.

Çirkin kadınlar hep kocalarını kıskanırlar. Güzel kadınların buna hiç vakti yoktur. Onlar başkalarının kocalarını kıskanmaktan kendi kocalarını kıskanmaya vakit bulamazlar.

İngiliz kadınları evleninceye kadar duygularını gizlerler. Duygularını evlendikten sonra belli ederler.

Çirkin kadınların sofu olmalarına bir itirazım yok. Sofuluk çirkin olmalarının tek mazereti.

Londra'daki güzel kadınların yarısı sigara içiyor. Ben kendi payıma öbür yarısını tercih ediyorum.

Kötü kadınlar başınıza dert açar. İyi kadınlar ise canınızı sıkar. Aralarındaki tek fark budur.

Küçükhanımcığım, diyebilirim ki söylediğinizde büyük bir gerçek payı vardı ve onu söylerken çok güzel görünüyordunuz ki bu çok daha önemli.

Sıradan kadınlarda aklınızı başınızdan alacak hiçbir şey yoktur. Yaşadıkları çağın sınırlarına hapsolmuşlardır. Ne kadar allayıp pullasanız bir şey değişmez. Akıllarını kolayca okuyabilirsiniz. Onları her yerde bulabilirsiniz. Bir gizem arasanız bulamazsınız. Sabahları parkta gezinirler, öğleden sonraları çay partilerinde çene yarıştırırlar. Yüzlerinden o beylik gülümseyiş, sırtlarından o moda kıyafetler eksik olmaz.

Nüktedan bir Fransızın bir zamanlar dediği gibi, kadınlar yüreğimizi başyapıtlar yaratma esiniyle doldururlar, ama o yapıtları yazmamıza her zaman engel olurlar.

Kadınlar kendilerine neler verildiğine değil, uğurlarına nelerden vazgeçildiğine bakarlar.

Kadınlar bir tuhaftır; onları güldüren erkekleri sevmekle yetinirler, ama onları ağlatan erkeklere âşık olurlar.

Karamsarlık

İyimserle kötümser arasındaki fark bir tuhaftır; iyimser simiti görür, kötümser ortasındaki deliği.

Karamsar: İki kötülükten birini seçmek zorunda kaldığında ikisini de seçen kişi.

Her zaman bir karamsardan borç almaya bak. Geri almayı beklemez.

Kayıtsızlık

Kayıtsızlık dünyanın vasatlıklardan aldığı intikamdır.

Kendini Beğenmişlik

İnsanın kendine vurulması, ömür boyunca sürecek bir aşkın başlangıcıdır.

Bu adamı çoğumuz küstah ve kibirli bulabiliriz şüphesiz, ama ona İngiliz işte der geçeriz.

İnsanların arkamdan ne söylediklerini kesinlikle bilmek istemem. İnsanı çok fazla gururlandırıyor.

Kitaplar

Ahlaklı kitap ya da ahlaksız kitap diye bir şey yoktur. İyi yazılmış kitaplar ya da kötü yazılmış kitaplar vardır. Hepsi bu.

Dünyanın ahlaksız dediği kitaplar dünyanın kendi utancını yüzüne vuran kitaplardır.

İnsan bir kitabı tekrar tekrar okumaktan zevk alamıyorsa, hiç okumasın daha iyi.

Klasikler

İnsanlar, Sanat'ta daha önce yapılmış olanı beğendikleri için değil, artık değiştiremeyecekleri için kabullenirler. Klasikleri, hiç tadına bakmadan, bütün bütün yutarlar.

Konuşmak

Bütün konuşmayı ben yapayım isterim. Vakit kazandırıyor ve tartışmayı önlüyor.

Kendim hakkında konuşmak istediğim zaman, kendileri hakkında konuşan insanlardan nefret ederim.

İnsanlar bize başkalarından söz ettiklerinde genellikle sıkıcı olurlar. Bize kendilerinden söz ettiklerinde ise hemen her zaman ilginç olurlar; ama bizi bıktırdıklarında onları kabak tadı veren bir kitabı kapattığımız kadar kolay susturabilsek mükemmel olurlardı.

Genellikle ne düşünüyorsam onu söylerim. Bugünlerde büyük bir hata. Yanlış anlaşılmaktan kurtulamıyorsunuz.

Korku

Sürekli yanlış anlaşılma korkusuyla yaşıyorum.

Kültür

Evlilikte olsun, arkadaşlıkta olsun dostluk önünde sonunda sohbetle pekişir; sohbetin ise ortak bir dayanağı olmalıdır, ama çok farklı kültürlerden iki insan arasındaki mümkün tek ortak dayanak en düşük düzeydir.

Moda

Moda dayanılmaz bir çirkinliktir. Her altı ayda bir değiştirmek zorunda kalışımızdan belli değil mi?

Mutluluk

Özgürlük, kitaplar, çiçekler, bir de mehtap oldu mu, kim mutlu olmaz ki.

İnsanın kendini iyi hissetmesi, kendisiyle uyum içinde olmasıdır.

Bazıları ne zaman bir yere gitseler mutluluk verirler; bazıları da ne zaman bir yerden gitseler.

Mutluysak her zaman iyiyizdir, ama iyiysek her zaman mutlu değilizdir.

İnsanın uğrunda yaşaması gereken biricik şey hazdır, hiçbir şey mutluluk kadar çabuk yaşlanmaz.

Mutlu olduğun zaman çok güzel oluyorsun.

Mükemmellik

Zevklerim son derece basittir. Her zaman en iyisiyle yetinirim.

Müzik

Wagner'in müziğine bayılıyorum. O kadar gürültülü ki insan ne söylediği duyulmadan konuşabiliyor.

Şu müzikçilerde hiç mantık yok. İnsanın tam top atılsa duymayacak kadar sağır olmak istediği anda dilsiz olmasını isterler.

Chopin çaldıktan sonra hiç işlemediğim günahlarım için gözyaşı döktüğümü, hiç yaşamadığım yıkımların yasını tuttuğumu hissederim. Müzik bende hep böyle bir etki yaratmıştır. Müzik her zaman insan için hiç bilmediği bir geçmiş yaratır ve insanın yüreğini gözyaşlarından gizlenmiş bir hüzünle doldurur.

Müzik gözyaşlarına ve anılara en yakın düşen sanattır.

İnsan kötü bir müzik duydu mu, konuşarak sesini bastırmalı.

Okumak

Ah! Neyi okuyup neyi okumayacağımız konusunda katı kurallar koymak ne kadar saçma. Modern kültürün yarısından fazlası okumamamız gereken kitaplara dayanıyor.

Otorite

Her türlü otorite son derece alçaltıcıdır. Onu uygulayanları alçalttığı gibi, uygulananları da alçaltır.

Öğüt

İyi bir tavsiye karşısında yapılacak tek şey onu kibarca reddetmektir. Asla kimsenin işine yaramaz.

İnsanlar genellikle kendilerinin ihtiyaç duydukları şeyleri başkalarına vermeyi çok severler; örneğin nasihat gibi.

Ölüm

Ölüm çok güzel bir şey olmalı. Başının üstünde çimenler salınırken yumuşacık kahverengi toprakta yatmak ve sessizliğe kulak vermek. Ne dün, ne yarın. Zamanı unutmak, hayatı silmek, huzura kavuşmak.

On dokuzuncu yüzyılda çözemediğimiz yalnızca iki olgu var: Ölüm ve bayağılık.

Ölüm bir tanrı değildir. Yalnızca tanrıların hizmetkârıdır.

Ölüm güzelliğin nihai biçimidir.

Bütün yargılamalar hayatımızın yargılamalarıdır, tıpkı bütün hükümlerin ölümün hükümleri olması gibi.

İyi Amerikalılar ölünce Paris'e giderler.

Özgürlük

Özgür olmak istiyorsan uzlaşmamalısın.

Özgürlük, elini kana bulamış olarak geldiğinde, onunla el sıkışmak zordur.

Para

Gençken paranın hayattaki en önemli şey olduğunu sanırdım; artık yaşlandım, öyle olduğunu biliyorum.

Toplumda parayı zenginlerden daha çok düşünen tek bir sınıf vardır, o da yoksullardır. Yoksulların gözü paradan başka bir şey görmez.

Çok çekici olacağına sürekli bir gelirin olsun daha iyi.

Param olsun istemiyorum. Yalnızca faturalarını ödeyen insanlar paraları olsun isterler. Ben faturalarımı asla ödemem.

Sadakat

Hayatta yalnızca bir kez âşık olanlar sığ insanlardır. Onların sadakat ve bağlılık dediklerine ben alışkanlığın verdiği uyuşukluk ya da hayal gücünden yoksunluk derim. Düşünsel hayatımız için tutarlılık neyse, duygusal hayatımız için sadakat odur: Başarısızlıkların itirafı.

Hayatta evli bir kadının sadakati gibisi yoktur; evli bir erkeğin hiç bilmediği bir şeydir bu.

Yetmişini aşmış erkeklerden çok hoşlanırım; ömür boyu sadakat vaat ederler insana.

Sadık olanlar aşkın yalnızca önemsiz bir yanını bilirler; aşkın trajedilerini bilenler sadık olmayanlardır.

Sakinlik

Hiçbir şey sakinlik kadar çileden çıkarıcı değildir.

Sanat

Sanat yapıtı yararsızdır. Çiçek de.

Aslında sanat hayata değil, seyirciye ayna tutar.

Sanat, bu dünyanın gördüğü bireyselliğin en yoğun biçimidir.

Sanat bu dünyadaki tek ciddi şeydir. Sanatçı ise asla ciddi olmayan tek kişidir.

Sanatın hayatı taklit etmesinden çok daha fazla hayat sanatı taklit eder.

Duyarak yapılan her portre, portresi yapılanın değil, ressamın portresidir.

Ancak bir müzayedeci tüm sanat akımlarını eşit ve tarafsız bir biçimde takdir edebilir.

Hiçbir büyük sanatçı şeyleri gerçekte oldukları gibi görmez. Öyle görseydi sanatçı olmaktan çıkardı.

Sanatçının görevi kayıt düşmek değil, yaratmaktır.

Tüm sanat ahlaksızdır.

Gerçekten iyi açılmış bir düğme deliği, Sanat ile Doğa arasındaki tek bağlantıdır.

Gerçek sanatçı bütünüyle kendisine inanan kişidir, çünkü sanatçı bütünüyle kendisidir.

Modern yaratıcı sanatın çoğu için söylenebilecek en iyi şey, gerçeklikten biraz daha az kaba olduğudur.

Savaş

Savaş kötü bir şey olarak görüldüğü sürece çekiciliğini sürdürecektir. Bayağı bir şey olarak görüldüğü zaman gözden düşecektir.

Seyahat

Güncemi yanıma almadan seyahate çıkmam. İnsan her zaman trende okuyacak heyecanlı bir şey bulundurmalı yanında.

Sınırlamak

Tanımlamak sınırlamak demektir.

Sıkıcılık

Sıkıcılık ciddiyetin erginlik çağına erişmesidir.

Siyaset

Şimdilerde Avam Kamarası yararlı olmaya çalışıyor ya, çok büyük zarar veriyor.

Muhafazakâr gibi düşünüyor, radikal gibi konuşuyor; bugünlerde bu çok revaçta.

Sorular ve Yanıtlar

Bütün yanıtlar orada duruyordur, yeter ki doğru soruları soralım.

Soru sormak her zaman zahmete değer, ama yanıt vermek her zaman zahmete değmez.

Sorular hiçbir zaman yersiz değildir, ama yanıtlar bazen yersizdir.

Tanrı

Galiba Tanrı insanı yaratırken onun yeteneğini abartmış.

Dünyanın yarısı Tanrı'ya inanmıyor, öbür yarısı da bana inanmıyor.

Tanrılar bizi cezalandırmak istedikleri zaman dualarımıza yanıt verirler.

Tarih

Tarihe karşı tek bir ödevimiz var, o da onu yeniden yazmak.

Herkes tarihe geçebilir. Ama yalnızca büyük insanlar tarih yazabilir.

İnsan tarih okurken tiksiniyor; kötülerin işlediği suçlar yüzünden değil, iyilerin başına gelen cezalar yüzünden.

Tartışma

Tartışmalardan kaçınmak gerekir; her zaman kaba, çoğu zaman da inandırıcıdırlar.

Tecrübe

Tecrübe, bir sürü hatamıza verdiğimiz addan başka bir şey değildir.

Tecrübenin bir bedeli vardır.

Bize acı tecrübe gibi gelen şeyler aslında çoğu zaman kahır yüzünden lütuftur.

Tiyatro

Tiyatroyu tüm sanat biçimlerinin en büyüğü, bir insanın insan olma duygusunu başka bir insanla paylaşmasının en dolaysız yolu olarak görürüm.

Tutku

Bugünlerde gerçek tutkuya pek ender rastlanıyor. Yapacak hiçbir şeyi olmayan insanların ayrıcalığı. Bir ülkenin aylak sınıflarının tek yararı bu.

Aşırı haz tutkusu genç kalmanın sırrıdır.

Umut

Umudun erişemeyeceği hiçbir şey yoktur. Hayat bir umuttur.

Hepimizin içinde bir şey ölmüştü; ölen, umuttu.

Uygarlık

İngilizlere konuşmayı, İrlandalılara da dinlemeyi öğretebilsek bizim toplum epeyce uygarlaşır.

Vahşilerin hemen bütün konularda kültürlü insanlarla hemen hemen aynı görüşlere sahip oldukları anlaşılıyor. Vahşiler fazlasıyla gelişmiştirler.

Uygarlık köleleri gerektirir. İnsan köleliği yanlış, güvensiz ve korkutucudur. Dünyanın geleceği makine köleliğine, makinelerin köleliğine bağlıdır.

Ün

Üne erişmek için ne mümkünse yaparsın. Üne erişir erişmez de ondan kurtulmak istemeye başlarsın. Ama aptallık edersin, çünkü hayatta senden söz edilmesinden daha kötü tek bir şey vardır, o da senden söz edilmemesidir.

Bugünlerde yüksek sosyeteye girebilmek için insanları ya yedirip içirmeli ya eğlendirmeli ya da şaşırtmalısın — hepsi bu. Londra'da bir akşam sofrasının başına geçen, dünyanın başına geçebilir.

Herkesin gözdesi olayım diye bir hırsım yok; bir yıl başıma zafer çelengi takarlar, ertesi yıl taşa tutarlar. Yatağımda huzur içinde ölmeyi yeğlerim.

Ütopya

Ütopya'yı içermeyen bir dünya haritası bakmaya bile değmez, çünkü insanlığın her zaman aradığı tek ülkeden yoksundur. İnsanlık bakıp da daha iyi bir ülke görünce oraya doğru yelken açar.

Vicdan

Vicdan ve korkaklık aslında aynı şeydir. Vicdan firmanın ticari ismidir.

Yalan

Kendime yalan söylemeye başlayalı beri kimseye inanmıyorum.

Yalnızlık

Bence yalnız başına vakit geçirmek ve başka biri tarafından belirlenmemek çok sağlıklı bir şey.

Yanlışlar

İnsan uğradığı bahtsızlıklara dayanabilir — onlar dışımızdan gelirler, kazara olurlar. Ama kendi hatalarımızın cezasını çekmek —ah!— işte o yüreğimizi yakar.

Öyle tuhaf bir şey ki şu hayat; herkesin yanlış yaptığını doğru yaparsın, yanlış yapmış sayarlar seni.

Cinayet her zaman bir hatadır. İnsan asla akşam yemeğinden sonra lafını edemeyeceği bir şey yapmamalı.

Popüler olan her şey yanlıştır.

Yaşlılık

Yaşlılığın trajedisi insanın yaşlı olması değil, genç olmasıdır.

Yazarlar

Her büyük insanın havarileri vardır, ama onun yaşamöyküsünü yazan her zaman Yahuda olur.

Bütün sabah bir şiirimin baskı provası üstünde çalıştım ve bir virgülü attım; öğleden sonra virgülü geri koydum.

Yazarlar beni hiçbir zaman hayal kırıklığına uğratmadılar. Bence yazarlar son derece çekici insanlardır. Beni hayal kırıklığına uğratan onların yapıtlarıdır.

Gazetecilik ile edebiyat arasındaki fark, gazete yazılarının okunamaması, edebiyat yapıtlarının ise okunmamasıdır.

Gerçek bir yazar okuru hiç umursamaz. Okur onun gözünde yoktur. Bunu popüler romancıya bırakır.

Yazmak bana mümkün en büyük sanatsal hazzı verdiği için yazıyorum. Yapıtlarımın az sayıda insanın hoşuna gitmesi bana yeter de artar bile. Halka gelince, popüler bir romancı olmak gibi bir isteğim yok. O çok kolay olurdu.

Yoksulluk

İnsan namuslu yoksullara acıyabilir elbette, ama asla hayranlık duyamaz.

Yoksullar bazen tutumlu olmakla övülürler. Oysa yoksullara tutumlu olmalarını salık vermek hem çok saçma hem de aşağılayıcıdır. Açlıktan ölmekte olan birine daha az yemesini öğütlemek gibi bir şeydir.

Çok şeyi olanlar genellikle günahlarını koklatmazlar, az şeyi olanlar ise genellikle her şeylerini paylaşırlar.

Yozlaşma

Amerika, arada uygarlığı yaşamadan, barbarlıktan yozluğa geçen tek ülkedir.

Yüzler

Bir maske bir yüzden daha fazlasını söyler.

Ben gördüğüm yüzü bir daha asla unutmam, ama senin için bir istisna yapacağım.

Zaman

Vakit nakit israfıdır.

Zenginlik

Hiç kimse geçmişini yeniden satın alacak kadar zengin değildir.

Her hırslı insan yaşadığı devrin silahlarıyla savaşmak zorundadır. Bizim yüzyılımız zenginliğe tapıyor. Bu yüzyılın tanrısı zenginlik. İnsan başarılı olmak için zengin olmalı. Ne pahasına olursa olsun.

Modern Klasikler Dizisi -216

Oscar Wilde, parlak zekâsı, nüktedanlığı ve yaratıcılığıyla kuşaklar boyunca okurlarını büyülemiştir. Bugün yalnızca doğduğu ülke İrlanda'da değil, İngiltere'de de ulusal bir hazine olarak görülmesini, İngiliz dili ve edebiyatına muazzam katkılarda bulunmasına borçludur. Söz ustalığı, aykırı ifadeler, esprili diyaloglar, zekâ barındıran nükteli şiirler, İngilizceyi bizzat bu dilin güzelliklerini sergilemek için bir araç olarak kullanan Wilde'ın üslubunda önemli yer tutar. Sanat, estetik ve kişisel özgürlük üzerine düşünceleriyle Victoria döneminin tutucu ahlak anlayışına meydan okuyan Wilde, edebi mirasıyla olduğu kadar özlü sözleriyle de okurlarının kalbini fethetmiştir. Düşüncelerini ince mizahının süzgecinden geçirerek son derece çarpıcı ve benzersiz bir üslupla ifade edebilme becerisi onu yapıtlarından en çok alıntı yapılan yazarlardan biri haline getirmiştir. Bu derlemede, hayatın her alanından damıttığı bilgelikle dolu özlü sözlerini bulacaksanız.

OSCAR WILDE (1854-1900): İrlandalı şair ve oyun yazarı, Dublin'de dünyaya geldi. 19. yüzyıl sonunda ortaya çıkan "sanat için sanat" görüşünü savunan estetikçilik akımının İngiltere'deki savunucularındandır. Enniskillen'deki Portora Kraliyet Okulu'ndan sonra, Dublin Üniversitesi'ne ve Oxford'daki Magdalen College'a devam etti. 1878'de *Ravenna* adlı uzun şiiriyle Newdigate Ödülü'nü kazandı. 1891'de yayımladığı tek romanı *The Picture of Dorian Gray* (Dorian Gray'in Portresi), eleştirmenler tarafından ahlaksızlıkla suçlanmasına neden oldu. Wilde 1891 yılında *Lord Arthur Savile's Crime and Other Stories* (Lord Arthur Savile'in Suçu ve Diğer Öyküler) ve *A House of Pomegranates*'i (Narlı Ev) yayımladı. Töre komedisi türündeki oyunları *Lady Windermere's Fan* (Lady Windermere'in Yelpazesi) ve *A Woman of No Importance* (Önemsiz Bir Kadın) büyük başarı kazandı. Son oyunları *An Ideal Husband* (İdeal Bir Koca) ile *The Importance of Being Earnest* (Ciddi Olmanın Ö[illegible]95 yılında sahneye kondu. Wilde Fransa'da bir kulak enf[illegible]n neden olduğu şiddetli bir beyin iltihabı sonucu aniden [illegible]yitirdi.

9 786254 295515